

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Природничо-економічний факультет
Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи

**Збірник тестових завдань
діагностики якості знань студентів
з навчальної дисципліни «Інноваційні технології в туристичному бізнесі
та індустрії гостинності»
для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 242 Туризм і рекреація
денної форми навчання**

Кам'янець-Подільський, 2025

Збірник тестових завдань діагностики якості знань студентів з навчальної дисципліни «Інноваційні технології в туристичному бізнесі та індустрії гостинності» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 242 Туризм і рекреація денної форми навчання. [Електронне видання]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2025. 53 с.

Укладач:

Марусей Т.В., кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка

Рецензенти:

Лисак В.Ю., кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри менеджменту Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка

Покотильська Н.В., кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту організацій і адміністрування Закладу вищої освіти «Подільський державний університет»

Бичок Н.І., начальник відділу освіти, культури, туризму, молоді та спорту Староушицької селищної ради

Збірник тестових завдань містить тести з навчальної дисципліни «Інноваційні технології в туристичному бізнесі та індустрії гостинності» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 242 Туризм і рекреація денної форми навчання. Обрана форма контролю результатів навчання відповідає сучасним світовим тенденціям моніторингу якості освітнього процесу у вищій школі, сприяє формуванню культури розумової праці студентів. Пропоновані тести є системою завдань, за результатами виконання яких можна здійснювати поточне й підсумкове оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти, може бути використаний у процесі самостійної роботи. Збірник тестових завдань буде корисним здобувачам як інструмент самоконтролю під час підготовки до практичних занять, контрольних модульних робіт, підготовки до екзамену та в процесі самоосвіти.

Затверджено на засіданні кафедри туризму та готельно-ресторанної справи

Протокол № 11а від «30» червня 2025 року.

Завідувач кафедри

Вероніка БУТОРІНА

ТЕМА 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

1.Інновація – це:

- A. Будь-яка нова ідея, незалежно від практичного використання
- B. Новий або значно вдосконалений продукт, процес чи метод
- C. Будь-яка зміна в організації
- D. Будь-який винахід, зареєстрований у патентному відомстві

2.Інноваційна діяльність – це:

- A. Виключно наукові дослідження
- B. Процес створення, освоєння та поширення інновацій
- C. Організація роботи туристичного підприємства
- D. Тільки маркетингова діяльність

3.Який суб'єкт забезпечує законодавчу та фінансову підтримку інновацій?

- A. Держава
- B. Клієнти туристичних послуг
- C. Науково-дослідні установи
- D. Громадські організації

4.Основна функція науки в інноваційних процесах:

- A. Формування державної політики
- B. Генерація нових знань та технологій
- C. Забезпечення конкурентоспроможності підприємства
- D. Просування продуктів на ринок

5.Хто комерціалізує наукові розробки в інноваційному процесі?

- A. Держава

- В. Наукові установи
- С. Суб'єкти господарювання (бізнес)
- Д. Громадські організації

6. Який вид інновацій відображає створення нових туристичних маршрутів і турів?

- А) Продуктові
- В) Організаційні
- С) Маркетингові
- Д) Екологічні

7. До якого виду інновацій відносяться VR-технології у туризмі?

- А) Продуктові
- В) Технологічні
- С) Маркетингові
- Д) Організаційні

8. Маркетингові інновації у туризмі – це:

- А) Запровадження VR/AR
- В) Розробка нового туру
- С) Використання таргетованої реклами та цифрового маркетингу
- Д) Побудова нового готелю

9. Організаційні інновації у сфері туризму – це:

- А) Створення унікального туру
- В) Використання мобільного додатку
- С) Зміни у структурі управління підприємством
- Д) Використання відновлюваних джерел енергії

10.Що відноситься до екологічних інновацій?

- A) Створення нового маркетингового плану
- B) Впровадження мобільних додатків для бронювання
- C) Використання енергоощадних технологій у готелі
- D) Розширення географії турів

11.Інноваційний потенціал – це:

- A) Фінансові ресурси підприємства
- B) Сукупність ресурсів і можливостей для створення та впровадження інновацій
- C) Державні інвестиції у науку
- D) Досвід менеджера підприємства

12.Який чинник найбільше сприяє інноваційному розвитку туризму?

- A) Відсутність конкуренції
- B) Розвиток цифрових технологій
- C) Консерватизм споживачів
- D) Висока собівартість інновацій

13.Що є бар'єром для інноваційного розвитку?

- A) Висока інноваційна активність підприємств
- B) Інвестиційна підтримка держави
- C) Доступність сучасних технологій
- D) Недостатнє фінансування науки

14.Який рівень інновацій передбачає зміни у межах країни?

- A) Національний
- B) Локальний
- C) Глобальний
- D) Корпоративний

15.Інноваційна стратегія підприємства спрямована на:

- A) Збереження статус-кво
- B) Виключно збільшення прибутку
- C) Підвищення конкурентоспроможності через нововведення
- D) Розширення виробничих площ

16.Яка класифікаційна ознака інновацій враховує їхню новизну?

- A) За сферою застосування
- B) За ступенем новизни
- C) За масштабом
- D) За фінансуванням

17.Прикладом продуктової інновації в туризмі є:

- A) Таргетована реклама у Facebook
- B) Новий етнографічний тур
- C) Запровадження електронного документообігу
- D) Використання сонячних панелей у готелі

18.Прикладом маркетингової інновації є:

- A) Створення VR-екскурсії
- B) Встановлення сонячних батарей
- C) Використання блогерів-амбасадорів для просування турів
- D) Створення мережевої структури підприємства

19.Прикладом організаційної інновації є:

- A) Новий гірськолижний тур
- B) Використання чат-ботів для бронювання
- C) Встановлення системи сортування сміття
- D) Запровадження франчайзингової моделі бізнесу

20. Прикладом екологічної інновації у туризмі є:

- A) Використання SEO-оптимізації сайту
- B) Новий гастрономічний маршрут
- C) Використання біорозкладних матеріалів у готельному господарстві
- D) Зміна організаційної структури

ТЕМА 2. ТЕОРІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

1. Хто вважається засновником теорії інноваційного розвитку?

- A. К. Маркс
- B. А. Сміт
- C. Й. Шумпетер
- D. М. Вебер

2. Який термін ввів Й. Шумпетер для позначення інноваційного оновлення економіки?

- A. Довгі хвилі
- B. Технологічний уклад
- C. Творче руйнування
- D. Економічна рівновага

3. Який учений обґрунтував концепцію «довгих хвиль» економічного розвитку?

- A. Й. Шумпетер
- B. А. Тофлер
- C. М. Кондратьєв
- D. К. Фрімен

4. Яка тривалість циклів Кондратьєва?

- A. 5–10 років
- B. 15–20 років
- C. 25–30 років
- D. 40–60 років

5. Що лежить в основі зміни довгих хвиль за Кондратьєвим?

- A. Політичні зміни
- B. Війни
- C. Технологічні інновації
- D. Демографічні фактори

6. Яке явище пояснює перехід від одного технологічного укладу до іншого?

- A. Ринкова конкуренція
- B. Культурні трансформації
- C. Технологічні революції
- D. Міграційні процеси

7. Хто з науковців розробив класифікацію інновацій за ступенем новизни?

- A. Й. Шумпетер
- B. М. Кондратьєв
- C. Б. Твісс
- D. Д. Белл

8. Що означає поняття «технологічний уклад»?

- A. Сукупність політичних інституцій
- B. Набір соціальних норм
- C. Система взаємопов'язаних технологій і галузей
- D. Спосіб розподілу прибутку

9. Який технологічний уклад пов'язаний з розвитком електроенергетики та важкого машинобудування?

- A. Другий
- B. Третій
- C. Четвертий
- D. П'ятий

10. До якого технологічного укладу належить інформаційна економіка та інтернет-технології?

- A. Четвертий
- B. П'ятий
- C. Шостий
- D. Третій

11. Яка інновація стала основою першої довгої хвилі Кондратьєва?

- A. Електроенергія
- B. Інтернет
- C. Парова машина
- D. Атомна енергетика

12. Хто розглядав інновації як рушійну силу підприємницької діяльності?

- A. К. Фрімен
- B. М. Кондратьєв
- C. Й. Шумпетер
- D. А. Сміт

13. Який цикл коротший за довгі хвилі Кондратьєва?

- A. Теорія укладів
- B. Жуглярівські цикли (7–11 років)
- C. Кузнецькі цикли (15–25 років)
- D. Секулярні тренди

14. Що є визначальною характеристикою інноваційного процесу?

- A. Стабільність
- B. Замкненість
- C. Безперервність і динамічність
- D. Відсутність ризику

15. Хто з учених увів у науковий обіг поняття «національна інноваційна система»?

- A. М. Кондратьєв
- B. Й. Шумпетер
- C. К. Фрімен
- D. П. Друкер

16. Який технологічний уклад пов'язаний із розвитком біотехнологій, нанотехнологій і альтернативної енергетики?

- A. Четвертий
- B. П'ятий
- C. Шостий
- D. Третій

17. Що об'єднує інноваційний та економічний цикл?

- A. Тривалість у 60 років
- B. Наявність фаз піднесення і спаду
- C. Залежність від політичних рішень
- D. Відсутність зв'язку з технологіями

18. Який елемент є обов'язковим у структурі технологічного укладу?

- A. Соціальні відносини
- B. Природні ресурси
- C. Базові технології та виробничі комплекси
- D. Транспортні мережі

19. Хто є автором концепції «технологічних революцій і парадигм»?

- A. Й. Шумпетер
- B. М. Кондратьєв
- C. К. Перес
- D. Б. Твісс

20. Який приклад можна віднести до інновацій п'ятого технологічного укладу?

- A. Парова машина
- B. Телеграф
- C. Автомобілебудування
- D. Інтернет-технології

ТЕМА 3. ІННОВАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В ТУРИЗМІ

1. Що таке інноваційний процес у туризмі?

- A. Процес бронювання турів
- B. Сукупність дій зі створення, впровадження та комерціалізації новацій у туризмі
- C. Використання традиційних методів просування
- D. Організація екскурсій

2. Яка стадія інноваційного процесу є початковою?

- A. Дифузія інновації

- B. Комерціалізація
- C. Генерація ідеї
- D. Просування продукту

3. Який фактор найбільше впливає на розвиток інновацій у туризмі?

- A. Конкуренція
- B. Кліматичні умови
- C. Демографія
- D. Географічне положення

4. До якого типу інновацій відносяться системи онлайн-бронювання?

- A. Технологічні
- B. Соціальні
- C. Маркетингові
- D. Організаційні

5. Який приклад глобалізаційного впливу на туризм?

- A. Створення локальних гостьових садиб
- B. Розвиток світових туристичних платформ (Booking, Airbnb)
- C. Використання народних ремесел
- D. Відродження традиційних свят

6. Що є основною перешкодою впровадження інновацій у туризмі?

- A. Висока конкуренція
- B. Недостатнє фінансування
- C. Підтримка держави
- D. Велика кількість туристів

7. Який із зазначених прикладів є інновацією у сфері гостинності?

- A. Автоматизований check-in у готелі
- B. Традиційна рецепція

- C. Паперові путівники
- D. Сезонні знижки

8. Що означає поняття «комерціалізація інновацій»?

- A. Виникнення ідеї
- B. Поширення інновації серед підприємств
- C. Отримання прибутку від впровадження інновації
- D. Реклама турпродукту

9. Який напрям інновацій найбільше пов'язаний з маркетингом?

- A. Використання VR-екскурсій
- B. Запровадження нових програм лояльності
- C. Автоматизація check-in
- D. Впровадження еко-готелів

10. Який приклад є інноваційним у сфері управління знаннями?

- A. Проведення корпоративних вечірок
- B. Використання електронних баз знань для персоналу
- C. Роздача друкованих довідників
- D. Усне навчання нових працівників

11. Що таке «дифузія інновацій»?

- A. Процес поширення інновацій
- B. Початок дослідження
- C. Етап комерціалізації
- D. Етап зниження попиту

12. Який із прикладів є організаційною інновацією?

- A. Нові бізнес-моделі управління туристичною компанією
- B. Віртуальні тури
- C. Онлайн-бронювання
- D. Сервіс AR

13. Який чинник глобалізації сприяє зростанню інновацій у туризмі?

- A. Зростання культурної ізоляції
- B. Розвиток цифрових платформ
- C. Зменшення доступу до ресурсів
- D. Зростання бюрократії

14. Яка з технологій найбільш активно впроваджується в туризмі останні роки?

- A. Віртуальна та доповнена реальність (VR/AR)
- B. Паперові путівники
- C. Друковані афіші
- D. Ручні бронювання

15. Що є ключовим результатом інноваційного процесу у туризмі?

- A. Новий туристичний продукт
- B. Зростання податків
- C. Поява нових готелів
- D. Збільшення робочої сили

16. Що характеризує інновації у сфері гостинності?

- A. Запровадження нових видів туристичних маршрутів
- B. Використання смарт-кімнат у готелях
- C. Відродження народних традицій
- D. Підвищення цін на проживання

17. Який приклад є соціальною інновацією у туризмі?

- A. Туризм для людей з обмеженими можливостями
- B. Віртуальні екскурсії
- C. Онлайн-реклама
- D. Автоматизація готелів

18. На якій стадії інноваційного процесу відбувається оцінка ринку?

- A. Генерація ідей
- B. Маркетингові дослідження
- C. Комерціалізація
- D. Дифузія інновацій

19. Що є прикладом інновацій у просуванні турпродукту?

- A. Використання чат-ботів для консультацій
- B. Розклеювання афіш
- C. Публікація у друкованих газетах
- D. Усна реклама

20. Яка функція управління інноваціями є найважливішою для туристичних підприємств?

- A. Планування, контроль і координація інновацій
- B. Традиційна реклама
- C. Випуск друкованих буклетів
- D. Використання лише класичних методів

ТЕМА 4. ІННОВАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В ГОСТИННОСТІ

1. До організаційних інновацій у готельному господарстві належить:

- A. Встановлення сонячних панелей
- B. Впровадження програм лояльності
- C. Система онлайн-бронювання номерів
- D. Використання «розумних» кімнат

2. Соціальні інновації у готелі передбачають:

- A. Доступність номерів для людей з інвалідністю
- B. Впровадження електронних ключів
- C. Автоматизацію бронювання
- D. Динамічне ціноутворення

3. Інфраструктурна інновація – це:

- A. Програма лояльності
- B. Будівництво коворкінг-простору у готелі
- C. Онлайн-система бронювання
- D. Використання чат-ботів

4. До технологічних інновацій належить:

- A. Динамічне ціноутворення
- B. Використання програм лояльності
- C. Впровадження роботизованого обслуговування
- D. Модернізація фасаду готелю

5. Приклад економічних інновацій у готельному бізнесі:

- A. Встановлення сонячних батарей
- B. Використання CRM-систем
- C. Впровадження smart rooms
- D. Система динамічного ціноутворення

6. Який приклад належить до змішаних інновацій у готельному господарстві?

- A. Лише модернізація фасаду готелю
- B. Впровадження концепції «розумного готелю» (поєднання технологічних та організаційних змін)
- C. Встановлення кондиціонерів
- D. Проведення рекламної кампанії

7. Що таке Green Key?

- A. Програма з розвитку туризму в ЄС

- B. Міжнародна екологічна сертифікація готелів
- C. Туристична пільгова карта
- D. Система управління персоналом

8. Основна мета Green Key:

- A. Розвиток цифрових технологій
- B. Сталий розвиток і зменшення екологічного навантаження готелів
- C. Підвищення зарплати персоналу
- D. Розширення асортименту готельних послуг

9. Який критерій НЕ належить до вимог Green Key?

- A. Економія енергії
- B. Зменшення споживання води
- C. Сортування відходів
- D. Обов'язкова мережа SPA-послуг

10. Приклад екологічної інновації у готелі:

- A. Програма лояльності
- B. Встановлення сонячних батарей
- C. Використання роботів
- D. VIP-трансфер

11. Який готель може отримати сертифікат Green Key?

- A. Лише 5-зірковий
- B. Лише європейський
- C. Будь-який, що відповідає критеріям сталого розвитку
- D. Тільки мережевий

12. Яка країна є ініціатором Green Key?

- A. США
- B. Данія

- C. Франція
- D. Канада

13. В Україні перші сертифіковані Green Key готелі з'явилися:

- A. У 1990-х
- B. У 2010-х
- C. У 2020-х
- D. Ще не з'явилися

14. Яке з рішень допоможе зменшити споживання води?

- A. Розширення СПА-зони
- B. Використання міні-барів
- C. Встановлення економних змішувачів і душових систем
- D. Цілодобове прибирання номерів

15. Важлива складова Green Key – це:

- A. Тільки технології
- B. Тільки інфраструктура
- C. Освіта персоналу та гостей щодо екологічних практик
- D. Зниження податків

16. Яка перевага готелю з Green Key для клієнтів?

- A. Нижча ціна номерів
- B. Екологічно чистий відпочинок
- C. Більший асортимент їжі
- D. Розширений шведський стіл

17. Чому екологічна сертифікація важлива для міжнародних туристів?

- A. Вона гарантує швидкий Wi-Fi
- B. Вона підтверджує відповідальне ставлення готелю до природи
- C. Вона забезпечує розваги для дітей
- D. Вона дає VIP-статус

18. Яка технологія найчастіше використовується у Green Key-готелях?

- A. Штучний інтелект для бронювання
- B. Енергозберігаюче освітлення LED
- C. Віртуальні тури
- D. Роботизовані рецепції

19. До соціальної складової Green Key належить:

- A. Збільшення кількості номерів
- B. Співпраця з місцевою громадою
- C. Побудова фітнес-центру
- D. Розширення парковки

20. Який документ підтверджує участь готелю у програмі Green Key?

- A. Туристична ліцензія
- B. Сертифікат ISO
- C. Сертифікат Green Key
- D. Локальний дозвіл муніципалітету

ТЕМА 5. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

1. Яка з наведених сфер найбільше впливає на формування інноваційної політики у туризмі?

- A. Політична
- B. Екологічна
- C. Економічна
- D. Демографічна

2. Яка міжнародна організація координує інноваційні процеси у світовому туризмі?

- A. МВФ
- B. СОТ
- C. Всесвітня туристська організація (UNWTO)
- D. ООН

3. Який із зазначених інструментів найчастіше використовується державою для стимулювання інновацій?

- A. Санкції
- B. Податкові пільги
- C. Обмеження імпорту
- D. Ліцензування

4. Яка країна вважається прикладом ефективної державної підтримки інновацій у туризмі?

- A. Україна
- B. Болгарія
- C. Німеччина
- D. Молдова

5. Яка соціальна складова найбільш впливає на інноваційний розвиток туризму?

- A. Вікова структура населення
- B. Рівень урбанізації
- C. Освіта та цифрова грамотність
- D. Міграційні процеси

6. Що входить до державної підтримки інновацій у туризмі?

- A. Збільшення імпорту послуг

- В. Фінансування стартапів і грантові програми
- С. Стимулювання відтоку кадрів
- Д. Зменшення конкуренції

7. Який рівень регулювання найбільш важливий у розвитку туристичних інновацій?

- А. Локальний
- В. Регіональний
- С. Міжнародний
- Д. Державний

8. Який напрям роботи UNWTO найбільш пов'язаний із розвитком інновацій?

- А. Популяризація культурних пам'яток
- В. Розробка освітніх і цифрових проєктів
- С. Організація спортивних подій
- Д. Підтримка транспортної інфраструктури

9. Який орган в Україні координує державну політику у сфері туризму?

- А. Верховна Рада
- В. Міністерство культури та інформаційної політики України
- С. Міністерство юстиції
- Д. Кабінет Міністрів

10. Яка головна мета державного регулювання інновацій?

- А. Створення державної монополії
- В. Зменшення іноземних інвестицій

- С. Підвищення конкурентоспроможності економіки
- Д. Скорочення кількості підприємств

11. Який із наведених методів НЕ належить до інструментів державної підтримки інновацій?

- А. Субсидії
- В. Кредитування
- С. Податкові пільги
- Д. Антимонопольні санкції

12. Яка галузь найбільш активно впроваджує інновації під впливом держави?

- А. Вугільна промисловість
- В. Сільське господарство
- С. Освіта
- Д. Туризм та гостинність

13. Який із прикладів стосується регулювання інновацій у промислово розвинених країнах?

- А. Заборона відкриття готелів
- В. Відсутність підтримки малого бізнесу
- С. Фінансування «зелених» технологій у туризмі
- Д. Виключно приватне фінансування

14. Який документ в Україні визначає основні напрями інноваційної політики?

- А. Конституція України
- В. Податковий кодекс

- С. Закон України «Про інноваційну діяльність»
- Д. Закон України «Про захист прав споживачів»

15. Який приклад державної підтримки інновацій у туризмі відповідає практиці ЄС?

- А. Підвищення ПДВ
- В. Фінансування цифрових платформ бронювання
- С. Скасування міжнародних програм
- Д. Ліквідація туристичних агенцій

16. Який принцип лежить в основі державної інноваційної політики?

- А. Пасивність
- В. Стимулювання і підтримка
- С. Монополізація
- Д. Повна дерегуляція

17. Який із наведених прикладів належить до соціальних інновацій у туризмі?

- А. Будівництво доріг
- В. Збільшення кількості рейсів
- С. Розвиток інклюзивного туризму
- Д. Зниження цін на транспорт

18. Який із напрямів є ключовим у сучасному державному регулюванні інновацій?

- А. Виключно фінансова допомога
- В. Створення сприятливого інституційного середовища

С. Заборона міжнародної співпраці

Д. Мінімізація державних програм

19. Який міжнародний документ найбільше впливає на інноваційний розвиток туризму?

А. Кіотський протокол

В. Лісабонська угода

С. Глобальний етичний кодекс туризму

Д. Паризька хартія

20. Який із наведених напрямів державної підтримки інновацій у туризмі є пріоритетним для України?

А. Зменшення кількості туристичних закладів

В. Повна приватизація туризму

С. Розвиток цифрових технологій і смарт-туризму

Д. Зменшення конкуренції на ринку

ТЕМА 6. ІНФОРМАЦІЙНІ ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПРОЦЕСАХ ТУРИСТСЬКОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ

1. Яка основна перевага онлайн-бронювання для туриста?

А. Зростання вартості послуги

В. Обмеження у виборі пропозицій

С. Швидкість та зручність оформлення

Д. Відсутність підтвердження

2. Яка технологія дозволяє зануритись у віртуальний тур перед поїздкою?

- A. Blockchain
- B. VR/AR
- C. CRM-система
- D. Big data

3. Яка з наведених систем є платформою для бронювання житла?

- A. Uber
- B. BlaBlaCar
- C. Airbnb
- D. Facebook

4. Що таке big data у туризмі?

- A. Дані з рекламних буклетів
- B. Невеликий набір інформації про клієнтів
- C. Великі масиви структурованих і неструктурованих даних
- D. Дані, зібрані вручну

5. Який інструмент дозволяє компаніям автоматизувати взаємодію з клієнтами?

- A. Excel
- B. CRM-система
- C. Word
- D. Canva

6. До інформаційних інновацій належать:

- A. Туристичні карти у друкованому вигляді

- B. Мобільні додатки для подорожей
- C. Друковані путівники
- D. Ручні квитки

7. Яка міжнародна система бронювання є найбільш поширеною для авіаперевізників?

- A. Canva
- B. Slack
- C. Amadeus
- D. Photoshop

8. Яка технологія допомагає у прогнозуванні попиту на туристичні послуги?

- A. VR
- B. AR
- C. Big data
- D. Skype

9. Що дозволяє блокчейн у сфері туризму?

- A. Тільки рекламувати тури
- B. Забезпечувати безпеку транзакцій і прозорість
- C. Збільшувати друковану рекламу
- D. Використовувати паперові квитки

10. Яка інноваційна технологія використовується для створення персоналізованих турів?

- A. Word
- B. Штучний інтелект (AI)
- C. PowerPoint
- D. GPS-навігатор

11. Яка технологія дає змогу туристам відстежувати свій рейс у реальному часі?

- A. CRM-система
- B. VR/AR
- C. Мобільний додаток авіакомпанії
- D. Електронна пошта

12. Що таке e-ticket у туризмі?

- A. Друкований квиток
- B. Електронний квиток
- C. Рекламний буклет
- D. Туристична карта

13. Яка технологія використовується для навігації туристів у місті?

- A. Blockchain
- B. GPS
- C. Excel
- D. Photoshop

14. Який із сервісів надає можливість планувати поїздку та читати відгуки туристів?

- A. Canva
- B. TripAdvisor

C. Google Drive

D. Amadeus

15. Що є прикладом використання чат-ботів у туризмі?

A. Видача паперових квитків

B. Друковані каталоги турів

C. Автоматичні відповіді на запити клієнтів

D. Реклама на біл-бордах

16. Який вид інновацій сприяє зменшенню витрат часу на оформлення подорожі?

A. Організаційні

B. Економічні

C. Інформаційні

D. Соціальні

17. Який мобільний додаток спеціалізується на пошуку та бронюванні авіаквитків?

A. Canva

B. Skyscanner

C. LinkedIn

D. Airbnb

18. Яка технологія дозволяє створювати інтерактивні віртуальні екскурсії музеями?

A. Blockchain

B. GPS-навігація

- C. VR/AR
- D. Big data

19. Який сучасний тренд інформаційних інновацій найбільше впливає на маркетинг у туризмі?

- A. Друкована реклама
- B. Соціальні мережі та цифровий маркетинг
- C. Газетні оголошення
- D. Телефонні довідники

20. Що дозволяє штучний інтелект (AI) у туризмі?

- A. Видавати паперові карти
- B. Виготовляти сувеніри
- C. Персоналізувати пропозиції для туристів
- D. Збирати друковані анкети

ТЕМА 7. ІННОВАЦІЙНІ ПРОЄКТИ В ТУРИЗМІ

1. Що є головною метою інноваційного проєкту в туризмі?

- A. Зниження цін на послуги
- B. Розширення штатів
- C. Підвищення конкурентоспроможності та ефективності бізнесу
- D. Зменшення кількості туристів

2. Який етап не входить до стандартного циклу розробки інноваційного проєкту?

- A. Ідея та концепція
- B. Планування ресурсів

- C. Масове виробництво без тестування
- D. Оцінка ефективності

3. Який вид інноваційного проєкту найбільш поширений у туризмі?

- A. Виробничий
- B. Технологічний та цифровий
- C. Сільськогосподарський
- D. Фінансовий

4. Який приклад належить до інноваційних проєктів розвитку готельного бізнесу?

- A. Збільшення кількості кімнат без змін сервісу
- B. Традиційна рецепція
- C. Впровадження смарт-готелю з автоматизованим чек-ін
- D. Підвищення цін без покращення сервісу

5. Яка організація на світовому рівні сприяє стимулюванню інновацій у туризмі?

- A. ООН
- B. МВФ
- C. Всесвітня туристська організація (UNWTO)
- D. СОТ

6. Який приклад належить до цифрових інновацій у туризмі?

- A. Розширення території готелю
- B. Підвищення зарплат персоналу

- C. VR-тури замків та музеїв
- D. Купівля нового транспорту

7. Який етап інноваційного проєкту передусє впровадженню?

- A. Масштабування
- B. Пілотне тестування
- C. Моніторинг результатів
- D. Комерціалізація

8. Що входить до складу сучасних інноваційних проєктів туризму та гостинності?

- A. Виключно внутрішнє управління
- B. Мінімізація використання технологій
- C. Використання цифрових платформ та смарт-технологій
- D. Ігнорування відгуків клієнтів

9. Який ефект від впровадження VR-турів у музеї?

- A. Зниження кількості відвідувачів
- B. Збільшення доступності та інтерактивності
- C. Підвищення собівартості без користі
- D. Скорочення штату співробітників

10. Що характеризує смарт-готель?

- A. Велика площа будівлі
- B. Традиційний рецепшн

- C. Автоматизовані сервіси та цифрові технології для гостей
- D. Лише розширення номерного фонду

11. Який напрям діяльності UNWTO пов'язаний з інноваціями?

- A. Організація спортивних подій
- B. Стимулювання цифровізації та нових технологій у туризмі
- C. Підвищення податків
- D. Заборона малих підприємств

12. Який тип інновацій у туризмі спрямований на покращення обслуговування клієнтів?

- A. Фінансові
- B. Сервісні та технологічні
- C. Будівельні
- D. Промислові

13. Який приклад відноситься до інноваційного проєкту в Україні?

- A. Традиційний екскурсійний автобус
- B. Звичайний каталог готелів
- C. Онлайн-платформа для бронювання турів по Карпатах
- D. Старий музейний квиток

14. Що з нижченаведеного є результатом успішного інноваційного проєкту?

- A. Збільшення витрат без прибутку
- B. Скорочення клієнтів

- C. Підвищення ефективності та задоволеності клієнтів
- D. Втрата персоналу

15. Яка сучасна технологія найбільш поширена у туристичних проєктах?

- A. Паперові квитки
- B. Телеграф
- C. Мобільні додатки та цифрові платформи
- D. Традиційні телефонні бронювання

16. Який аспект є ключовим при плануванні інноваційного проєкту?

- A. Ігнорування потреб клієнтів
- B. Мінімальні ресурси
- C. Визначення цілей, ресурсів та очікуваних результатів
- D. Випадковий вибір технологій

17. Що є прикладом комерціалізації інноваційного проєкту в туризмі?

- A. Безкоштовний демо-тур
- B. Поширення ідеї без продажу
- C. Впровадження платного сервісу VR-турів
- D. Непланове тестування

18. Яка з наведених технологій сприяє інтерактивності туристичного продукту?

- A. Друковані брошури
- B. Класичні карти

- C. Віртуальна та доповнена реальність (VR/AR)
- D. Розклад руху автобусів

19. Який приклад показує вплив глобальних ініціатив UNWTO на Україну?

- A. Зменшення кількості туристів
- B. Закриття готелів
- C. Поширення цифрових платформ для бронювання та навчання персоналу
- D. Збільшення податків

20. Що є важливим показником ефективності інноваційного проєкту в туризмі?

- A. Лише прибуток
- B. Кількість персоналу
- C. Рівень задоволеності клієнтів, економічна ефективність та вплив на ринок
- D. Вік будівлі

ТЕМА 8. ПРАВОВІ АСПЕКТИ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

1. Інтелектуальна власність – це:

- A. Сукупність матеріальних активів підприємства
- B. Права на природні ресурси
- C. Права на результати інтелектуальної діяльності та засоби індивідуалізації
- D. Права на володіння будівлями та спорудами

2. Авторське право поширюється на:

- A. Винаходи
- B. Корисні моделі
- C. Літературні, художні, музичні твори
- D. Промислові зразки

3. Патент видається на:

- A. Літературні твори
- B. Музичні твори
- C. Винаходи, корисні моделі, промислові зразки
- D. Сценарії та кінофільми

4. Об'єктом авторського права не є:

- A. Програми для ЕОМ
- B. Картини та скульптури
- C. Ідеї, методи, процеси як такі
- D. Літературні твори

5. Який із видів інтелектуальної власності використовується в туризмі як бренд?

- A. Авторське право
- B. Промислові зразки
- C. Товарні знаки
- D. Суміжні права

6. Виключне право на використання товарного знака надається:

- A. Державі
- B. Всім охочим
- C. Власнику, який зареєстрував знак
- D. Туристичним асоціаціям

7. Ліцензійний договір – це:

- A. Угода про оренду приміщень
- B. Контракт між турагентом і туристом
- C. Угода про передачу права використання об'єкта інтелектуальної власності
- D. Угода про купівлю транспортного засобу

8. Який орган в Україні займається реєстрацією об'єктів промислової власності?

- A. Міністерство фінансів
- B. Верховна Рада України
- C. Український інститут інтелектуальної власності (Укрпатент)
- D. Кабінет Міністрів України

9. Географічне зазначення може бути об'єктом:

- A. Патенту
- B. Свідоцтва про реєстрацію
- C. Авторського права
- D. Ліцензії на використання

10. Який міжнародний документ регулює захист авторського права?

- A. Гаазька конвенція
- B. Бернська конвенція
- C. Кіотський протокол
- D. Лісабонська угода

11. Суміжні права стосуються:

- A. Винаходів
- B. Корисних моделей
- C. Виконавців, фонограм, організацій мовлення
- D. Програмного забезпечення

12. Який строк охорони авторського права після смерті автора в Україні?

- A. 25 років
- B. 50 років
- C. 70 років
- D. Безстроково

13. Що з наведеного є прикладом комерційної таємниці?

- A. Літературний твір
- B. Рецепт виготовлення традиційної страви
- C. Географічне зазначення
- D. Патент

14.Об'єктами права промислової власності є:

- A. Літературні твори
- B. Картини
- C. Винаходи, промислові зразки, товарні знаки
- D. Музичні композиції

15.Для туристичного бізнесу особливо важливим є захист:

- A. Музичних творів
- B. Наукових відкриттів
- C. Бренду, логотипу, фірмового стилю
- D. Авторських прав на романи

16.Виключне право означає:

- A. Можливість будь-ким використовувати твір
- B. Можливість лише держави використовувати твір
- C. Право власника самотійно використовувати твір і дозволяти іншим його використання
- D. Автоматичне безкоштовне користування

17.Порушення прав інтелектуальної власності називається:

- A. Ліцензуванням
- B. Реєстрацією
- C. Піратством
- D. Авторизацією

18. Який орган в Україні забезпечує правову охорону авторського права?

- A. Міністерство економіки
- B. Кабінет Міністрів
- C. Міністерство культури та інформаційної політики України
- D. Верховна Рада України

19. Туристичний маршрут як бренд може бути захищений:

- A. Патентом
- B. Авторським правом
- C. Товарним знаком або географічним зазначенням
- D. Суміжними правами

20. Ліцензія у сфері інтелектуальної власності – це:

- A. Документ на право ведення бізнесу
- B. Дозвіл на здійснення готельної діяльності
- C. Дозвіл власника об'єкта інтелектуальної власності на його використання іншою особою
- D. Державне свідоцтво про реєстрацію підприємства

ТЕМА 9. ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ІННОВАЦІЙ В ТУРИЗМІ

1. Основна мета оцінювання ефективності інновацій у туризмі:

- A. Формування нових робочих місць
- B. Збільшення обсягу інвестицій
- C. Визначення результативності та доцільності інновацій
- D. Створення позитивного іміджу підприємства

- 2. До економічних показників ефективності інновацій належить:**
- A. Задоволеність клієнтів
 - B. Рентабельність інноваційного проекту
 - C. Створення нових маршрутів
 - D. Екологічна безпека
- 3. Соціальна ефективність інновацій у туризмі проявляється у:**
- A. Збільшенні частки ринку
 - B. Зростанні доходів підприємства
 - C. Підвищенні рівня задоволеності туристів
 - D. Окупності інвестицій
- 4. Екологічний підхід до оцінювання інновацій враховує:**
- A. Тривалість сезону
 - B. Зменшення негативного впливу на довкілля
 - C. Кількість нових послуг
 - D. Прибутковість підприємства
- 5. Головна проблема інноваційного розвитку в туризмі України:**
- A. Висока конкуренція
 - B. Великий попит на інновації
 - C. Недостатнє фінансування інноваційних проектів
 - D. Зростання кількості туристів

6. Інноваційний капітал включає:

- A. Тільки фінансові ресурси
- B. Тільки технології
- C. Людський, інтелектуальний та організаційний ресурси
- D. Виключно туристичні маршрути

7. Який ризик пов'язаний із перевищенням витрат над доходами?

- A. Ринковий
- B. Фінансовий
- C. Правовий
- D. Технологічний

8. До ринкових ризиків інновацій відноситься:

- A. Недостатня кваліфікація персоналу
- B. Низький попит на нові туристичні продукти
- C. Порушення законодавства
- D. Високі витрати на енергію

9. Прикладом технологічного ризику є:

- A. Недовіра туристів
- B. Швидке застарівання обладнання
- C. Нестача фінансування
- D. Невідповідність законодавства

10. До правових ризиків належить:

- A. Падіння попиту
- B. Порушення авторських прав
- C. Висока вартість обладнання
- D. Низький рівень підготовки кадрів

11. Який показник найчастіше використовується для економічної оцінки інновацій?

- A. Рівень задоволеності споживачів
- B. Термін окупності інвестицій
- C. Кількість працівників
- D. Довжина туристичного маршруту

12. Основною складовою людського капіталу в туризмі є:

- A. Транспортні ресурси
- B. Кваліфікація та освіта персоналу
- C. Рекламна кампанія
- D. Кількість клієнтів

13. Який з наведених прикладів є інновацією в туризмі?

- A. Традиційні автобусні тури
- B. Впровадження мобільного додатку для онлайн-бронювання турів
- C. Класичні екскурсії
- D. Встановлення вивісок у готелі

14. SWOT-аналіз інноваційного проекту використовується для:

- A. Розподілу фінансових ресурсів
- B. Визначення сильних і слабких сторін, можливостей і загроз
- C. Визначення вартості турів
- D. Планування маркетингових акцій

15. Основною перевагою інновацій у туризмі є:

- A. Висока сезонність
- B. Підвищення конкурентоспроможності підприємства
- C. Обмежений ринок
- D. Низький рівень попиту

16. Приклад соціальної інновації у туризмі:

- A. Запровадження електронної системи оплати
- B. Організація турів для людей з особливими потребами
- C. Впровадження нової CRM-системи
- D. Зниження собівартості послуг

17. Що є ключовим критерієм екологічної інновації?

- A. Рентабельність
- B. Залучення інвесторів
- C. Зменшення негативного впливу на природу
- D. Розширення ринку

18. Який показник належить до нефінансових критеріїв ефективності інновацій?

- A. Чистий прибуток
- B. Рентабельність
- C. Зростання лояльності клієнтів
- D. Термін окупності

19. До організаційного капіталу належить:

- A. Фінансові ресурси
- B. Структура управління та стратегія розвитку
- C. Туристичні маршрути
- D. Транспортні засоби

20. Який метод дозволяє комплексно оцінити інноваційний проект у туризмі?

- A. Метод проб і помилок
- B. Метод інтуїції
- C. Метод багатокритеріального аналізу
- D. Метод випадкового вибору

ТЕРМІНОЛОГІЧНИЙ СЛОВНИК

А

Адаптивні інновації – зміни, спрямовані на вдосконалення існуючих продуктів і процесів без створення радикально нового результату.

Альтернативні інновації – варіанти рішень, що пропонують нові моделі організації туризму у відповідь на зміну ринкового чи соціального середовища.

Б

Базові інновації – нововведення, які створюють принципово нові галузі та змінюють структуру ринку (наприклад, поява онлайн-платформ бронювання у туризмі).

Бенчмаркінг інноваційний – процес порівняння інноваційних практик у туризмі з кращими світовими зразками для підвищення конкурентоспроможності.

В

Відкрита інновація – концепція, за якою підприємства використовують зовнішні знання, ідеї та ресурси (стартапи, наукові установи, кластери) для створення нововведень.

Випереджальні інновації – нововведення, які формують майбутній попит, випереджаючи потреби туристів.

Г

Генерація інновацій – процес формування нової ідеї, її концептуалізації та перетворення на інноваційний продукт.

Господарський цикл (інноваційний аспект) – періоди розвитку економіки, пов’язані з хвилями інноваційних впроваджень (шумпетерівські цикли).

Д

Дифузія інновацій – поширення нововведень у суспільстві та на ринку, що охоплює етапи від впровадження до масового використання.

Деструктивні (радикальні) інновації – такі, що докорінно змінюють існуючі ринки чи бізнес-моделі (Airbnb, Uber).

Е

Еволюційні інновації – поступові поліпшення існуючих продуктів чи процесів.

Екосистема інновацій – сукупність взаємодіючих суб’єктів (бізнес, влада, наука, споживачі), що забезпечують розвиток інновацій.

Економічний ефект інновації – результат впровадження нововведення, який виражається у зростанні доходів, прибутку чи конкурентних переваг.

Ефективність інновацій – співвідношення отриманого результату (економічного, соціального, екологічного) до витрат на впровадження.

І

Інновація – новостворений або вдосконалений продукт, технологія чи управлінська модель, які впроваджені на ринку та приносять економічний або соціальний ефект.

Інноваційний процес – сукупність етапів від зародження ідеї до її комерціалізації та поширення.

Інноваційна стратегія – довгострокова програма підприємства чи destинації з розвитку через нововведення.

К

Класифікація інновацій – систематизація за видами (продуктові, процесні, організаційні, маркетингові, соціальні, екологічні).

Ключова інновація – нововведення, що стає основою подальших вдосконалень і нових технологій.

Л

Ланцюг цінності інновацій – взаємопов'язані процеси створення доданої вартості через впровадження інноваційних рішень.

М

Модернізаційні інновації – спрямовані на оновлення матеріально-технічної бази або сервісу без зміни концептуальної сутності продукту.

Модифікаційні інновації – зміни окремих характеристик продукту для задоволення специфічних потреб ринку.

Н

Нішева інновація – нововведення, орієнтоване на вузький сегмент споживачів.

Ноу-хау – практичні знання, що мають комерційну цінність і використовуються в інноваційному процесі.

О

Організаційні інновації – нові методи управління, організації виробництва чи взаємодії з клієнтами.

Оновлювальні інновації – нововведення, що замінюють морально застарілі технології чи послуги.

П

Продуктова інновація – створення нового або вдосконаленого туристичного продукту чи послуги.

Процесна інновація – вдосконалення технології виробництва або надання туристичних послуг.

Переривчасті інновації – поява нововведень, що формують нові ринки та тимчасово витісняють старі продукти.

Р

Радикальна інновація – створення принципово нового продукту, що змінює логіку ринку.

Розповсюдження інновацій – процес інтеграції нових рішень у туристичну практику на різних рівнях.

С

Соціальні інновації – нововведення, що орієнтуються на вирішення соціальних проблем та підвищення якості життя суспільства.

Синергія інновацій – ефект взаємодії кількох інновацій, що забезпечує більший результат, ніж їх окреме впровадження.

Т

Технологічна інновація – використання нових технічних засобів або технологій для підвищення ефективності діяльності.

Трансфер технологій – процес передачі знань, методів чи продуктів з наукової сфери у практику туризму.

У

Управлінські інновації – впровадження нових методів управління підприємством чи дестинацією.

Узагальнюючі інновації – нововведення, що поширюються у різні сектори економіки, включаючи туризм.

Х

Хвилі інновацій (за Й. Шумпетером) – історичні цикли економічного розвитку, що базуються на появі базових нововведень.

Ш

Шлях інновації на ринок – послідовність дій від генерації ідеї до комерціалізації продукту.

Швидкість інноваційного впровадження – темп поширення нововведення у туристичній практиці.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Влащенко Н. М., Тонкошкур М. В. Інноваційні технології в туризмі: навч. посібник / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2022. 214 с. <https://surl.lt/sezhjs>
2. Джинджоян В.В., Тесленко Т.В., Горб К.М. Інноваційні технології в туризмі та гостинності : навчальний посібник. Київ: Видавництво «Каравела», 2022. 340 с. <https://surl.li/kyygam>
3. Інноваційні технології у готельному господарстві : навч. посіб. / Н. М. Влащенко ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2023. 150 с. <https://surli.cc/xmywck>
4. Саркісян А.О. Інноваційний розвиток регіональних туристичних ринків: теорія, методологія, практика: монографія. Харків: Друкарня Мадрид. 2020. 406 с.
5. Скрипченко І.Т. Інноваційні технології в туризмі: навчальний посібник. Дніпро: Журфонд, 2021. 137с. <https://surl.li/wbrsss>

Допоміжна:

1. Використання інноваційних технологій в галузі туризму: монографія/ [Зайцева В.М., Гурова Д.Д., Корнієнко О.М., Кукліна Т.С., Журавльова С.М.] – Запоріжжя: Дике Поле, 2015. 144 с.
2. Гуцол А. Інноваційні технології в туризмі : Навчальний посібник / А. Гуцол. Северодонецьк: ПП «Поліграф-Сервіс», 2015. 343 с.
3. Інновації в туристичному бізнесі: навчальний посібник (за заг. ред. Ципко В. В.). К.:НТУ, 2021. 251 с.
4. Інноваційний розвиток туризму та готельно-ресторанного господарства: монографія / колектив авторів ; за заг. ред. проф. В. М. Зайцевої. Запоріжжя : НУ «Запорізька політехніка», 2024. 202 с. <https://surl.li/gctnhh>
5. Інновінг в туризмі : монографія / А.А. Мазаракі, С.В. Мельниченко, Г.І. Михайліченко, Т.І. Ткаченко та ін. ; за заг. ред. А.А. Мазаракі. Київ : Київ.

нац. торг.-екон. ун-т, 2016.
532 с. <https://knute.edu.ua/file/MjExMzA=/f847c0a5a302fe60ccf9e3463100472d.pdf>

6. Капліна Т.В. Інноваційні технології в готельному господарстві: основи теорії: навчальний посібник. Полтава : ПУЕТ, 2018. 358 с
7. Марусей Т. В. Екологічні інновації як пріоритетний напрям сталого розвитку регіонального ринку туристично-рекреаційних послуг. *Ефективна економіка*. 2025. №6.
<https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/6786/6888>
DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.6.62%20>
8. Марусей Т. В. Інноваційні технології як інструмент розвитку ринку туристичних послуг. *Інвестиції: практика та досвід*. 2025. №12. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/investplan/article/view/6705>
DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2025.12.117>
9. Марусей Т. В. Туристичні кластери як інноваційний інструмент розвитку регіональних ринків туристичних послуг. *Агросвіт*. 2025. №12. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/agrosvit/article/view/6677>
DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2025.12.96>
10. Марусей Т.В., Буторіна В.Б. Інноваційні інструменти менеджменту туризму та гостинності. *Ефективна економіка*. 2024. № 12. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/5369>
11. Марусей Т.В. Інноваційні бізнес-комунікації в маркетинговій діяльності туристичних та готельно-ресторанних підприємств. Буторіна В.Б., Славіна Н.А. *Економіка та суспільство*. 2024. № 69. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5165>
12. Марусей, Т. В. Логістичні інновації в туристичній галузі. *Економіка та суспільство*. 2022. № 41. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1524>

13. Марусей Т. В. Імперативи еко-інноваційного розвитку готельного господарства. *Ефективна економіка*. 2023. № 3. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/1300>
14. Управління інноваціями та інвестиціями : навчальний посібник у схемах і таблицях. Вид. 2-ге, допов. і перероб. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 296 с. <https://surl.li/llwxxxy>
15. Копитко М.І. Управління інноваціями: навчальний посібник для самостійного вивчення дисципліни у схемах і таблицях. Львів: Львів. ДУВС, 2019. 292 с.
16. Скрипченко І. Т. Інновації в туристичній галузі України: проблеми та перспективи розвитку. Київ: Видавництво «Туристична Україна», 2019. 200 с.
17. Смочко Н.М. Інноваційні технології в туризмі: Навчальний посібник. МДУ, 2012. 253 с. <https://surl.lu/rhizsk>
18. Угоднікова О. І. Управління проєктами в туризмі: навч. посібник. Харків. нац. унт міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. 141 с.
19. Управління інноваційним розвитком туризму : навч. посібник / П. В. Романів. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 198 с. <https://surli.cc/nbnudo>
20. Управління розвитком туризму та гостинності на основі співпраці з міжнародними організаціями / за ред. І. Л. Сазонця. Дніпро : ВНПЗ ДГУ, 2023. 213 с.
21. Marusei T. Innovative strategies and triggers for the development of the tourism and hotel-restaurant business in crisis conditions. V. Yurovchyk, T. Zubekhina. *Ефективна економіка*. 2023. № 9. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/2172>
22. Roik O. Innovations in tourism: theoretical and practical aspects. Monograph. Primedia eLaunch, Boston, USA, 2022. 107 p.

Інформаційні ресурси:

1. Законодавство України. URL: <http://www.rada.kiev.ua/>

2. Державна служба статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
3. Дія. Освіта. ChatGPT для підвищення власної ефективності. Розкрийте потенціал штучного інтелекту у своєму житті. Освітній серіал. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/chatgpt-for-personal-effectiveness>
4. Дія. Освіта. Як будувати сильний бренд у цифрову епоху: стратегія, дані та інновації. Гайд. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/guides/how-to-build-a-strong-brand-in-the-digital-age-strategy-data-and-innovation>
5. Дія. Освіта. Стартуй стартап. Як створити стартап: інструкція та інструменти. Освітній серіал. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/startuj-startap>
6. Дія. Освіта. Технології, що формують майбутнє. Освітній серіал. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/technologies-shaping-the-future>
7. Кабінет Міністрів. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>.
8. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України URL: <http://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>.
- Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>